

Bijlage 1 | Vragenlijst

Scan Preventieve Aanpak

Lezen en Spell

April 2020

Samenstelling van de werkgroep:

Christel Dood

Evelien Krikhaar

Ria Kleijnen

Deze vragenlijst maakt deel uit van de [Handleiding Scan Preventieve Aanpak Lezen en Spellen](#) en maakt deel uit van een online zelfevaluatie-instrument te bereiken via instrumenten.expertisecentrumnederlands.nl. Deze handleiding hoort bij de Scan Preventieve Aanpak Lezen en Spellen en geeft uitleg over de achtergrond, de opzet en de uitvoering van de scan. Verder wordt ingegaan op de wijze waarop op basis van de uitkomsten van de scan een verbetertraject kan worden ingezet.

© 2020

Colofon

Deze vragenlijst maakt deel uit van de [Handleiding Scan Preventieve Aanpak Lezen en Spellen](#) en is ontwikkeld in het kader van Stimuleringsprogramma Aanpak Dyslexie.

Vragen

Antwoordcategorieën:

0. Overslaan
1. Onvoldoende
2. Matig
3. Voldoende
4. Goed
5. Uitstekend

Aantal vragen: 51

Nr.	Vraagtype	Vraag	Aansturingsniveau	Verbeterdomein
1	Likert	Wij bieden in de kleutergroepen een breed taalaanbod gericht op: taalbewustzijn, alfabetisch principe, spreken, luisteren, verhaaloriëntatie, verhaalbegrip, woordenschat, functioneel 'schrijven' en 'lezen'.	Operationeel	Ondersteuningsniveau 1
2	Likert	Wij besteden in de kleutergroepen minstens 300-480 minuten per week expliciet aan taal.	Operationeel	Ondersteuningsniveau 1
3	Open vraag	Hoeveel minuten worden ongeveer per week in de kleutergroep expliciet aan taal besteed?	Operationeel	Ondersteuningsniveau 1
4	Likert	Wij monitoren naast de brede taalontwikkeling in groep 2 ook de vaardigheden die als sterkste voorspellers van de	Operationeel	Ondersteuningsniveau 1

		leesontwikkeling worden beschouwd: fonemisch bewustzijn, (actieve) letterkennis en benoemsnelheid.		
5	Likert	Wij hebben voldoende kennis en vaardigheden met betrekking tot het (doelgericht) inzetten van observatie- en signaleringsinstrumenten (bijvoorbeeld Signaleringslijst Protocol 1-2, KIJK! Groep 1-2, Screeningsinstrument Beginnende Geletterdheid, Kleuter in beeld, HOREB).	Operationeel	Ondersteuningsniveau 1
6	Likert	Wij monitoren de ontwikkeling van alle leerlingen in groep 1 en 2 in een leerlingvolgsysteem en passen op basis van de leerlingresultaten onze preventieve aanpak aan.	Operationeel	Ondersteuningsniveau 1
7	Likert	Alle kinderen hebben plezier in taaltaakjes en zijn gemotiveerd om taalspelletjes en opdrachten te doen.	Operationeel	Ondersteuningsniveau 1
8	Likert	Wij intensiveren het taalaanbod aan kinderen met een taalachterstand of problemen op één of meer taaldomeinen (ongeveer 25% van de kinderen) door activiteiten in kleine groepen voor te bereiden en/of te herhalen.	Operationeel	Ondersteuningsniveau 2
9	Likert	Wij intensiveren het taalaanbod aan kinderen met een taalachterstand of problemen (ongeveer 25% van de kinderen) op één of meer taaldomeinen door voor hen meer effectieve leertijd voor taal in te bouwen.	Operationeel	Ondersteuningsniveau 2
10	Likert	Wij monitoren de resultaten van het geïntensiverde aanbod en stellen op basis daarvan vast of en hoe dit aanbod al dan niet moet worden bijgesteld of geïntensiveerd.	Operationeel	Ondersteuningsniveau 3
11	Likert	Voor de leerlingen die ernstig achterblijven in de ontwikkeling van beginnende geletterdheid (ongeveer 10%	Operationeel	Ondersteuningsniveau 3

		van de leerlingen) worden op het individu gerichte begeleidingstrajecten opgesteld.		
12	Likert	Wij maken bij individuele begeleidingstrajecten gebruik van het preventieve interventieprogramma Bouw! om leesproblemen in groep 3 zo veel mogelijk te voorkomen.	Operationeel	Ondersteuningsniveau 3
13	Likert	Wij maken bij individuele begeleidingstrajecten gebruik van de Voorschotbenadering om leesproblemen in groep 3 zo veel mogelijk te voorkomen.	Operationeel	Ondersteuningsniveau 3
14	Open vraag	Wij maken bij individuele begeleidingstrajecten gebruik van een ander programma/methodiek om leesproblemen in groep 3 zoveel mogelijk te voorkomen, namelijk:	Operationeel	Ondersteuningsniveau 3
15	Likert	Wij monitoren de resultaten van het extra geïntensiveerde aanbod en stellen op basis daarvan vast wat een passende vervolgroute voor de leerlingen is.	Operationeel	Ondersteuningsniveau 3
16	Likert	Voordat de leerlingen naar groep 3 gaan, kennen ze allemaal tenminste 12-18 letters (passief en/of actief)	Operationeel	Ondersteuningsniveau 1
17	Likert	We vragen bij ouders/verzorgers na of dyslexie in de familie voorkomt.	Operationeel	Ondersteuningsniveau 1
18	Likert	Als leerlingen in de voorschoolse periode in behandeling zijn geweest (of nog steeds zijn) voor specifieke problemen (o.a. taal-spraakachterstand, gedrags- of ontwikkelingsproblemen) stemmen we regelmatig af met de behandelende professionals.	Tactisch	Interprofessionele samenwerking
19	Likert	Wij voorzien voor VVE-kinderen in een doorgaande lijn en 'warme overdracht' van voorschool naar vroegschool (groep	Tactisch	Interprofessionele samenwerking

		1 & 2) en zorgen op het gebied van taal/woordenschat voor een ononderbroken ontwikkelingsproces voor deze kinderen.		
20	Likert	We maken gebruik van preventieve dyslexiezorg: een behandelaar van een zorginstelling komt naar school en voorziet samen met de leerkracht in een aanpak voor kinderen met een groot risico op dyslexie (veelal erfelijke belast).	Operationeel	Interprofessionele samenwerking
21	Likert	Wij betrekken ouders/verzorgers actief bij wat zij voor hun kind thuis kunnen doen aan leesbevorderende activiteiten en houden daarbij rekening met de ondersteuningsmogelijkheden van de ouders/verzorgers.	Operationeel	Ouderbetrokkenheid
22	Likert	We betrekken ouders bij de taal- en leesontwikkeling van hun kind door het organiseren van laagdrempelige taalactiviteiten (verteltassen, samen lezen, ouders meevragen op bibliotheekbezoek).	Operationeel	Ouderbetrokkenheid
23	Likert	Indien er reden is voor intensivering van de zorg betrekken we ouders/verzorgers in een vroegtijdig stadium en bekijken we samen hoe school en ouders gezamenlijk kunnen optrekken.	Operationeel	Ouderbetrokkenheid
24	Likert	Wij zorgen voor een doorgaande lijn en inhoudelijke aansluiting van de (extra) hulp in groep 1 & 2 op het aanvankelijk lezen en spellen in groep 3.	Tactisch	Onderwijskundig beleid & uitvoering
25	Likert	Wij zien een rijke taalomgeving en goed voorbereidend lees- en spellingonderwijs als een van de belangrijkste taken in	Tactisch	Visie & missie

		groep 1 en 2 en hebben dat daarom expliciet opgenomen in de visie en missie van de school.		
26	Likert	Doelgericht werken aan preventie van lees- en spellingproblemen is expliciet opgenomen in de visie en de missie van onze school.	Tactisch	Visie & missie
27	Likert	Bij ons op school wordt onze visie vertaald in daadwerkelijk preventief handelen en een daarbij passende lees- en schrijfcultuur, gericht op het inspireren van kinderen om zelf te gaan lezen en schrijven, uitgedragen door het hele team en ondersteund vanuit het schoolbeleid.	Tactisch	Onderwijskundig beleid & uitvoering
28	Likert	Bij ons op school worden leerkrachten ondersteund door de ib'er bij het vormgeven van vroege interventies.	Tactisch	Onderwijskundig beleid & uitvoering
29	Likert	Bij ons op school worden leerkrachten verlicht door de inzet van onderwijsassistenten en tutoren, vrijwilligers en ouders bij het vormgeven van vroege interventies.	Operationeel	Ondersteuningsniveau 2
30	Likert	Onze school heeft lees-/taal-/dyslexiespecialisten die leerkrachten, ib'ers en anderen ondersteunen bij het vormgeven van vroege interventies.	Tactisch	Onderwijskundig beleid & uitvoering
31	Likert	Wij zien ouders/verzorgers als educatieve partners bij het realiseren van preventie en voeren daar actief beleid op.	Tactisch	Ouderbetrokkenheid
32	Likert	De aanpak van preventie van lees- en spellingproblemen is in begrijpelijk taal voor ouders/verzorgers opgenomen in onze schoolgids en ons schoolplan.	Tactisch	Ouderbetrokkenheid
33	Likert	De preventie van lees- en spellingproblemen (doelstellingen, werkwijze, planning, ondersteuning, implementatie,	Tactisch	Visie & missie

		borging) is opgenomen in ons SchoolOndersteuningsProfiel (SOP).		
34	Likert	Onze directie faciliteert de preventieve aanpak door structureel en meerjarig middelen vrij te maken voor de aanschaf en implementatie van effectief gebleken methodieken en dyslexiehulpmiddelen.	Tactisch	Onderwijskundig beleid & uitvoering
35	Likert	De voortgang en effectiviteit van de preventieve aanpak wordt met data regelmatig gemonitord in ons team en de aanpak wordt zonodig bijgesteld (met gebruikmaking van datasturing).	Tactisch	Onderwijskundig beleid & uitvoering
36	Likert	Binnen onze school vindt er specifieke en doorlopende professionalisering plaats gericht op de verbetering van de preventieve aanpak van het lees- en spellingonderwijs.	Tactisch	Professionalisering & ontwikkeling
37	Likert	Nieuwe leerkrachten en vervangers worden ingewerkt in de preventieve aanpak, waardoor de continuïteit en duurzaamheid wordt gewaarborgd.	Tactisch	Onderwijskundig beleid & uitvoering
38	Likert	Bij het vormgeven van ons onderwijskundig verbeterbeleid volgen we actuele ontwikkelingen en houden rekening met de draagkracht en verandercapaciteit van het schoolteam.	Tactisch	Onderwijskundig beleid & uitvoering
39	Likert	Bij ons op school nemen we op regionaal niveau deel aan georganiseerde bijeenkomsten (o.a. ib-netwerk, SWV-bijeenkomsten, schoolbezoeken) waar leren van en met elkaar op het gebied van de preventieve aanpak van lees- en spellingproblemen centraal staat.	Tactisch	Professionalisering & ontwikkeling

40	Likert	De preventieve aanpak maakt deel uit van de visie en missie van het schoolbestuur. Het schoolbestuur heeft dit opgenomen in het strategisch beleidsplan.	Strategisch	Visie & missie
41	Likert	Ons schoolbestuur faciliteert de preventieve aanpak door expliciet en meerjarig middelen daarvoor vrij te maken.	Strategisch	Onderwijskundig beleid & uitvoering
42	Likert	Het schoolbestuur voorziet in een ondersteuningstructuur (dienstencentrum, procesbegeleiding) en actieve kennisdeling (bovenschoolse professionalisering, netwerken, kenniskringen) op het gebied van preventieve aanpak.	Strategisch	Professionalisering & ontwikkeling
43	Likert	De voortgang en effectiviteit van de preventieve aanpak wordt met data door het schoolbestuur regelmatig gemonitord en de aanpak wordt zonodig in afstemming met de scholen bijgesteld (met gebruikmaking van datasturing).	Strategisch	Onderwijskundig beleid & uitvoering
44	Likert	De preventieve aanpak maakt deel uit van de visie en missie van het Samenwerkingsverband passend onderwijs. Het SWV heeft dit opgenomen in het ondersteuningsplan.	Strategisch	Visie & missie
45	Likert	Het SWV faciliteert de preventieve aanpak door expliciet en meerjarig middelen daarvoor vrij te maken.	Strategisch	Onderwijskundig beleid & uitvoering
46	Likert	Het SWV voorziet in een ondersteuningstructuur (dienstencentrum, procesbegeleiding) en actieve kennisdeling (bovenschoolse professionalisering, netwerken, kenniskringen) op het gebied van preventieve aanpak.	Strategisch	Professionalisering & ontwikkeling

47	Likert	De voortgang en effectiviteit van de preventieve aanpak wordt met data door het Samenwerkingsverband regelmatig gemonitord en de aanpak wordt zonodig in afstemming met de besturen en scholen bijgesteld (met gebruikmaking van datasturing).	Strategisch	Onderwijskundig beleid & uitvoering
48	Likert	De preventieve aanpak maakt deel uit van de visie en missie van de gemeente. De gemeente heeft dit opgenomen in het beleidsplan jeugd.	Strategisch	Visie & missie
49	Likert	De gemeente faciliteert de preventieve aanpak door expliciet en meerjarig middelen daarvoor vrij te maken.	Strategisch	Visie & missie
50	Likert	De voortgang en effectiviteit van de preventieve aanpak wordt met data door het gemeente(n) regelmatig gemonitord en de aanpak wordt zonodig in afstemming met het onderwijs bijgesteld (met gebruikmaking van datasturing).	Strategisch	Onderwijskundig beleid & uitvoering
51	Likert	De Onderwijsinspectie vraagt in haar toezicht naar de wijze waarop wij de preventieve aanpak vormgeven en de effecten die we daarmee behalen.	Strategisch	Visie & missie